

Paradissos perduts

La mort d'un infant és un dels fets tràgics que més esperona el drama escènic. Es podria descriure com un dels elements patètics per excel·lència (qui se'n podria sentir al marge, de fet!), que activa ràpidament els mecanismes d'identificació entre l'espectador-lector i els personatges per compassió i proximitat afectiva. A més a més, i sovint, l'absència física del mort es converteix en una omnipresència memorada no només a través del seu record, sinó d'objectes que hi evoquen i actituds desencaixades al voltant d'un sentiment de culpa que encega els seus progenitors. I més encara quan la mort és sobtada, sense avís previ –si és que Mrs. Death té aquest detall, és clar--. Tot plegat ve a tomb per situar el punt de partida de l'obra *Mika i el paradís*, que Farnesc Cerrö (Reus, 1973) ha publicat (número 3 de la col·lecció Textos del Centre d'Arts Escèniques de Reus, editat per Arola Editors) i estrenat el febrer d'enguany al Teatre Fortuny, sota la direcció de Ricard Salvat, i del qual aquests dies també es pot veure la reposició a la Sala Muntaner de Barcelona. *Mika i el paradís* és, a la pràctica, la carta de presentació del dramaturg en els escenaris professionals, malgrat una bona corrua de textos anteriors, entre els quals destaquen *Vida d'un artista* (2003), *Petita història de Katie Higbie* (2003) i *Obstinato* (2004), i la seva dedicació gairebé en exclusiva a la matèria teatral des que l'any 1996 decideix seguir aquesta línia i dur a terme els estudis de direcció escènica i dramaturgia a l'Institut del Teatre, i concentrar, doncs, la seva activitat en l'escriptura, dramaturgia i direcció.

Hi ha una constant en l'obra de l'autor reusenc que ja constata Ramon Simó i que pren forma en uns personatges encerclats per un món que voldrien canviar, "però que sempre té alguna cosa de fatalment inamovible". Certament, a *Mika i el paradís*, els protagonistes, Mika i Egon, viuen cadascun en un cercle concèntric que sempre els posa en contacte amb el seu propi passat funest. La mort sobtada de la seva filla Erika i la irrupció en escena de Kamen, un personatge misteriós, desconcertant, els acarà amb els seus propis conflictes, interns i externs. El lector, de la mà d'una sèrie de monòlegs atemporals, microescenes que alternen amb les escenes organitzades cronològicament, observa com un aparent estat del benestar amaga un procés de degradació irreversible fins al punt que s'entén l'enyorança que té Mika de trobar-se amb Erika al paradís, com si la mort fos l'únic antídote de la situació emmetzinada en què viu i

la filla l'hagués sabut trobar a temps. Ben segur que Egon, obsedit ja d'adolescent per tocar els pits a les "seves nenes" —dos o tres cursos més joves que ell— mentre "tots els nois de la classe buscaven desvirgar les seves putetes", mestre de professió —pederasta de vocació—, que no sent altra cosa que fàstic per Mika, considerada vella (30 anys!) i amb qui es va casar pel "bon ús social del concepte de parella", hi té molt a veure. I sobretot des que és en un atzucac per la presència de Kamen, llogater de l'habitació d'Erika, veritable àngel de la mort disfressat de negociant eficaç, l'únic capaç de passar-hi comptes. Que liquida, efectivament.

L'obra, envoltada de misteri i ambigüitats que no s'acaben d'explicitar, s'instal·la en un gust constant per l'elisió -per insinuar més que explicitar- i el joc temporal entre realitat i atemporalitat, la qual cosa engendra expectatives, no sempre reexides, en el lector. Però, i sobretot, és un al·legat en defensa dels petits paradisos quotidians que es troben a faltar quan la vida bufeteja sense compassió.

PEP MARTORELL

Publicat al diari *El Punt* el 20 de novembre de 2006